

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت

جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشجویان و اعضاء هیات علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام

فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

1- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به مثابه های غیر علمی می آلاینند.

2- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.

3- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.

4- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی.

5- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.

6- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.

7- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.

8- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.

9- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده هنر و معماری / گروه ارتباط تصویری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: تصویرسازی

عنوان:

بررسی تصویری پوستره‌های لهستان (استاسیس
ایدریگوییچوس)

استاد راهنما:

جناب آقای بهرام کلهرنیا

استاد مشاور:

جناب آقای حافظ میرآفتابی

پژوهشگر:

نگین خواجه

تابستان 1390

تقدیم به

خانواده ام که همیشه حامی و مشوق
من بوده اند.

با سپاس فراوان

از راهنمایی ها و حمایت های بی دریغ
استاد ارجمند آقای بهرام کلهر نیا و آقای

حافظ میر آفتابی که راهنمایی هایشان
روشن گر مسیری است که آغاز کرده ام

.

تعهدنامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به
شماره دانشجویی **نگین خواجه** در رشته **تصویر سازی** که
در تاریخ 1390/06/07

از پایان نامه خود تحت عنوان : **بررسی تصویری
پوسته‌های لهستان (استاسیس ایدریگوییچوس)**

دفاع نمودم.

بدینوسیله متعهد می شوم:

1- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده
توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای
علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب،
مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه
های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن
را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

2- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی
هم سطح، پایین تر یا بالاتر در سایر دانشگاهها و
موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

3- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و
هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و
... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت
پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

4- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت
شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی
مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار
نموده و در صورت ابطال مدارک تحصیلی ام هیچگونه
ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: **نگین خواجه**

تاریخ و امضا

بسمه تعالی

ر تاریخ : 1390/06/07

دانشجوی کارشناسی ارشد **نگین خواجه** از پایان نامه
خود دفاع نموده و با نمره

به حروف
مورد تصویب قرار گرفت .
وبا درجه

امضاء استاد

راهنما

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی
دانشکده هنر و معماری

**

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی : تهران مرکزی کد: 101	کد شناسایی پایان نامه: 106007892016
عنوان پایان نامه: بررسی تصویری پوسترهای لهستان (استاسیس ایدریگوییچوس)	
نام و نام خانوادگی دانشجو: نگین خواجه شماره دانشجویی: 87109020600 رشته تحصیلی: تصویرسازی	تاریخ شروع پایان نامه : نیمسال دوم 89-90 تاریخ اتمام پایان نامه : 1390/06/07
استاد / استادان راهنما: جناب آقای بهرام کلهرنیا استاد / استادان مشاور: جناب آقای حافظ میرآفتابی	
آدرس: شماره تلفن :	
چکیده:	
<p>در این پژوهش مطالعه ای در خصوص هنرمندان پوستر ساز لهستان و خصوصیات آثار آنان صورت گرفته است. همچنین ویژگی های پوستر های لهستان و به ویژه آثار استاسیس ایدریگوییچوس به عنوان نمونه هایی برجسته مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. استاسیس در زمینه های متعدد هنری مانند: گرافیک، طراحی، نقاشی، ترسیم، تصویرگری کتاب، پوستر، اینستالیشن، هنر اجرایی، عکاسی و تئاتر فعالیت می کند. او تصویرهایی ساخته برای کتابهای کودکان که در کشورهای لیتوانی، لهستان، آمریکا، ژاپن و اسکانندیناوی منتشر شده است.</p> <p>در این پژوهش از روش کتابخانه ای و تحلیلی، توصیفی استفاده شده است. نتایج بدست آمده از این پژوهش شناخت ویژگی ها و دلایل منحصر به فرد بودن این هنرمندان و آثاری است که توسط آنها خلق می شود و استفاده از این ویژگی ها برای به تصویر کشیدن اندیشه های شخصی است.</p>	

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است

تاریخ و امضا

مناسب نیست

فهرست مطالب

عنوان
صفحه

فصل اول کلیات طرح

- 1-1 بیان مسئله 1
2-1 هدف های تحقیق 3
3-1 اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن 3
4-1 سوالات و فریضه های تحقیق 4
1-4-1 سوالات تحقیق 4
1-4-2 فریضه های تحقیق 4
5-1 مدل تحقیق 5
6-1 تعاریف عملیاتی متغیرها و واژه های کلیدی 5
7-1 روش تحقیق 5
8-1 قلمرو تحقیق 6
9-1 جامعه و حجم نمونه 6
10-1 محدودیت ها و مشکلات تحقیق 6
11-1 پیشینه تحقیق 6
12-1 روش تجزیه و تحلیل داده ها 7

فصل دوم گرافیک لهستان

- 1-2 سیاست و اجتماع لهستان 8
2-2 پوستر لهستان 12
3-2 ویژگی های مشترک پوسترهای لهستان 19

فصل سوم هنرمندان پوسترساز لهستان

- مقدمه 25
3-1 توماژوفسکی، هنریک (متولد 1914) 25
3-2 لنیکا، یان (متولد 1928) 26
3-3 ملودوژنیچ، یان (متولد 1929) 27
4-3 استاروفسکی، فرانسیسک (متولد 1930) 28

29	5-3 شسلیوچ، رومن (متولد 1930)
32	6-3 سویرژئی، والدمار (متولد 1931)
35	7-3 البینسکی، رافائل (متولد 1945)
36	8-3 سادوسکی، ویکتور (متولد 1956)
37	9-3 باتوری، میشل (متولد 1959)
	فصل چهارم استاسیس ایدریگوییچوس
39	مقدمه
40	1-4 استاسیس ایدریگوییچوس
45	2-4 اندیشه های استاسیس ایدریگوییچوس
48	3-4 تحلیل و بررسی آثار استاسیس ایدریگوییچوس
48	1-3-4 موضوع
49	2-3-4 پیشینه
50	3-3-4 کادر
50	4-3-4 کادر اژ
51	5-3-4 گزینش زاویه دید تصویر
51	6-3-4 اصول ترکیب بندی
52	1-6-3-4 کیفیت های بصری در ترکیب بندی
52	1-1-6-3-4 تعادل
52	2-1-6-3-4 تضاد
53	3-1-6-3-4 نقطه ی تمرکز
53	4-1-6-3-4 تناسب و مقیاس
54	5-1-6-3-4 فرم
54	6-1-6-3-4 سطح
54	7-1-6-3-4 رنگ
54	8-1-6-3-4 فضا
55	9-1-6-3-4 عناصر نشانه ای
57	10-1-6-3-4 شیوه و بیان شخصی
60	11-1-6-3-4 تکنیک
61	12-1-6-3-4 متن
61	13-1-6-3-4 پیام
61	14-1-6-3-4 ایده
	فصل پنجم نتیجه گیری و پیشنهادات
63	1-5 نتیجه گیری

66 2-5 پیشنهادات
66 1-2-5 پیشنهادات حاصل تحقیق
66 2-2-5 پیشنهادات جانبی
67 3-2-5 پیشنهادات برای محققین بعدی
67 4-2-5 گزارش کار عملی
68 منابع

فهرست تصاویر

	عنوان	صفحه
50	شکل (4-1) ، کادر غایب ، پوستر فیلم ، سال 1989	50
50	شکل (4-2) ، کادر حاضر پوستر تئاتر، سال 1989	50
51	شکل (4-3) ، پوسترنمایشگاه سال 1990	51
51	شکل (4-4) ، پوستر تئاتر ، سال 1989	51
51	شکل (4-5) ، جشنواره موسیقی، سال 1969	51
51	شکل (4-6) ، نمایشگاه سال 1989	51
52	شکل (4-7) نمایشگاه ، سال 1998	52
52	شکل (4-8) بزرگداشت، سال 1990	52
53	شکل (4-10) پوستر تئاتر، سال 1981	53
53	شکل (4-9) نمایشگاه ، برنده مدال طلای 1999	53
53	شکل (4-11) نمایشگاه ،	53
53	شکل (4-12) برنده مدال طلای 1999	53
53	شکل (4-13) ، پوستر فیلم	53
53	شکل (4-14) سال 1989	53
54	شکل (4-15) ، پوسترنمایشگاه سال 1998	54

- 54 شکل (4-16) ، پوستر تئاتر سال 1989
- 55 شکل (4-17) ، پوستر تئاتر سال 1998
- 55 شکل (4-18) ، پوستر نمایشگاه سال 1993
- 56 شکل (4-19) ، پوستر فیلم سال 1988
- 56 شکل (4-20) ، پوستر تئاتر سال 1988
- 56 شکل (4-21) ، پوستر نمایشگاه سال 1993
- 56 شکل (4-22) ، پوستر نمایشگاه سال 1992
- 57 شکل (4-23) ، پوستر نمایشگاه سال 1998
- 57 شکل (4-24) ، پوستر تئاتر سال 1991
- 59 شکل (4-25) ، پوستر نمایشگاه سال 1987
- 59 شکل (4-26) ، پوستر تئاتر سال 1989
- 59 شکل (4-27)
- 59 شکل (4-28)
- 59 شکل (4-29)
- 60 شکل (4-30)
- 60 شکل (4-31) ، تکنیک چاپ
- 60 شکل (4-32) ، تکنیک آبرنگ
- 61 شکل (4-34) ، تکنیک (رنگ روغن)
- 61 شکل (4-35) ، پوستر تئاتر
- 61 شکل (4-36) ، پوستر تئاتر

فصل اول

کلیات طرح

1-1 بیان مسئله

هنرمندان پوسترساز لهستان، ویژگی های مشابهی داشتند از جمله: همه آنها پوستره‌های بلند پروازانه ای می ساختند و از عامه مردم انتظار ایجاد ارتباط و درک علائم، سمبول ها و کنایه ها را داشتند. پوستره‌های لهستانی، قطعات هنری کوچکی می آفریدند که در عین حال معماهای مصور، لابیرنت های روشنفکرانه و بازی های پنهان و پیدا نیز بودند. پوستر ها نه تنها به احساسات، بلکه به عقلانیت نیز می پرداختند. نظاره گران نیازمند اندیشیدن بودند.

اگر زیبایی شناسی ظریف، معنای ترکیبی و بلند پروازی برای ارائه مضامین دشوار را بر روی کاغذ به عنوان وجه مشخصه ی این مکتب بپذیریم همچنین باید بدانیم که وجه تمایز مکتب لهستان، فردگرایی و ذهن گرایی نمایندگان این مکتب، ره یافت بسیار ویژه ی آنان به موضوع، یافتن هوشمندانه ی وسیله های جدید برای به هم آمیختن طراحی و نقاشی کنایه ای، مهارت های فوق العاده اجرایی، ابهام، تمثیل، نگاه سوررئالیستی، نوستالژی، استفاده از سمبل ها و نشانه ها و آخر از همه که کم تر از بقیه نیست، ارزش تصویری آنان است.

اما موارد زیادی وجود داشت که کار هر کدام را از هم تفکیک می کرد، زیرا همه ی آنان به نحوه ی بیان خود دست یافته بودند و حتی از فاصله دور آثارشان بلافاصله از هم قابل تشخیص بود. اما در همان زمان، چیزی بسیار مهم برای ایجاد یک حلقه ی ارتباطی بین آنها وجود داشت، چیزی که سبک لهستانی را به وجود آورد چیزی واقعی و ممتاز.

این خصوصیات به صورت برجسته در آثار استاسیس ایدریگوییچوس وجود دارد. استاسیس برای دست یابی به حقیقت نوین خویش به جست و جوی انواع جدید هنر می پردازد و تجربه های نابی در زمینه های مختلف هنری به دست می آورد. منتقدان در باره او می گویند او دریچه

ای جدید رو به پوستر لهستان باز کرد. تحلیل و بررسی آثار این هنرمندان و آگاهی از نحوه ی شکل گیری آثار شان و شناخت ویژگی های آثار و چگونگی به کار گیری و خلق هر یک از این ویژگی ها می تواند شروعی برای خلق یک اثر موفق باشد.

2-1 هدف های تحقیق

هدف از این تحقیق تحلیل و بررسی آثار هنرمندان پوستر ساز لهستان به ویژه آثار استاسیس ایدریگوییچوس است. برای آگاهی از نحوه ی شکل گیری این آثار و شناخت ویژگی هایی که باعث منحصر به فرد بودن و موفقیت این آثار شده است و به کار بردن این ویژگی ها برای به تصویر کشیدن ایده ها و اندیشه های شخصی به گونه ای که در اثرگذاری و ارتباط با مخاطب هم موفق باشد.

3-1 اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن

لهستان هنرمندان برجسته ای در همه ی زمینه ها به ویژه در زمینه ی گرافیک و تصویر سازی دارد. ویژگی های منحصر به فرد این پوسترها و جایگاه شاخصی که در جهان کسب کرده دلیل خوبی برای تحلیل و بررسی این آثار است. پوسترهای لهستان نه تنها دارای ویژگی های منحصر به فرد بصری است بلکه دارای اندیشه، ایده و پیام است. هنرمندان لهستانی طراحان و نقاشان ماهر و خلاق هستند که دارای نوعی رویکرد و نگرش و شیوه ی شخصی اند که آنان را از سایرین متمایز می کند. به طور قطع دیدن این آثار و تحلیل و بررسی دلایل این برتری و متمایز بودن، برای هر هنرمندی مفید و اثر گذار است. شناخت و به کارگیری هر یک از این ویژگی ها

می تواند عاملی برای خلق یک اثر موفق تجسمی باشد. در این پژوهش سعی شده تا به بررسی عوامل برتری و موفقیت این آثار پرداخته و در خلق آثار شخصی از آنها تاثیر گرفته شود.

1-4 سوالات و فریضه های تحقیق

1-4-1 سوالات تحقیق

در بررسی پوستر های لهستان در می یابیم که این پوستر ها ویژگی های خاص و مشترکی دارند. این آثار اگر چه خصوصیات مشترکی دارند اما هر یک از این هنرمندان به نحوه ی بیان خود دست یافته بودند و دارای شیوه و نگرشی شخصی بودند که آثار شان را ویژه و منحصر به فرد می کرد و آثار شان حتی از فاصله دور از هم قابل تشخیص بود.

1- چه ویژگی هایی باعث موفقیت و برجستگی آثار هنرمندان پوستر ساز لهستان شده است؟

2- نگرش ویژه ی آنان به یک موضوع عام چگونه است که این موضوع را چه در نگرش و شیوه ی بیانی و چه در اجرا خاص می کند؟

3- چگونه شیوه های بیانی متعدد را برای به تصویر کشیدن اندیشه های شخصی خود به صورت خاص به کار می برند؟

4- ویژگی های آثار استاسیس ایدریگوییچوس به عنوان یک هنرمند خلاق و موفق در زمینه های مختلف هنرهای تجسمی چیست و چگونه این ویژگی ها را خلق کرده است؟

1-4-2 فریضه های تحقیق

هنرمندان پوستر ساز لهستانی، قطعات هنری کوچکی می آفرینند که در عین حال معماهای مصور و بازی های پنهان و پیدا نیز هستند. پوسترها نه تنها به احساسات، بلکه به عقلانیت نیز می پردازند.

اگر زیبایی شناسی ظریف، معنای ترکیبی و بلند پروازی برای ارائه مضامین دشوار را بر روی کاغذ به عنوان وجه مشخصه ی این پوسترها بپذیریم همچنین باید بدانیم که آنچه این آثار را از سایر آثار متمایز می کند، فردگرایی و ذهن گرایی این هنرمندان و ره یافت بسیار ویژه ی آنان به موضوع، یافتن هوشمندانه ی وسیله های جدید برای به هم آمیختن طراحی و نقاشی کنایه ای است. از آنجا که هر هنرمندی دارای اندیشه و نگرشی شخصی است پس اگر اثری را که خلق می کند بر اساس فردیت و ذهنیت او باشد بدون شک منحصر به فرد و خاص خواهد بود و اگر از شیوه ی بیانی صحیح هم استفاده کند بدون شک با مخاطب هم ارتباط برقرار می کند و بر او اثر گذار خواهد بود.

5-1 مدل تحقیق

کتابخانه ای، توصیفی، تحلیلی

6-1 تعاریف عملیاتی متغیرها و واژه های کلیدی

تصویرسازی، پوستر، لهستان، استاسیس ایدریگوییچیوس

7-1 روش تحقیق

در این پژوهش از روش کتابخانه ای و نقد و تجزیه و تحلیل پوستر استفاده شده است.

8-1 قلمرو تحقیق

قلمرو تحقیق در این پژوهش در عرصه گرافیک و تصویر سازی است که برای دستیابی به آن نمونه هایی از پوسترهای هنرمندان لهستان و به ویژه آثار استاسیس ایدریگوییچوس مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته تا دلایل موفقیت این آثار مشخص شود.

9-1 جامعه و حجم نمونه

جامعه ی آماری که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته، جامعه آثار هنرمندان پوسترساز لهستان است و آثار استاسیس ایدریگوییچوس به صورت خاص با نمونه های متعددی مورد تحلیل و بررسی دقیق تر قرار گرفته است.

10-1 محدودیت ها و مشکلات تحقیق

یکی از مشکلات نبود منابع علمی معتبر و کافی در خصوص موضوعی است که مورد پژوهش قرار گرفته است. به همین دلیل در این پژوهش تنها از منابع مستند و مکتوب استفاده شده است. البته از دانسته ها و برداشت های شخصی برای تجزیه و تحلیل آثار استفاده شده که البته با ارائه ی دلیل و برهان بوده است.

11-1 پیشینه تحقیق

در بررسی های انجام شده در دانشگاه های متعدد، با توجه به اهمیت این موضوع در عرصه ی گرافیک و تصویرسازی پژوهش های اندکی در مورد پوسترهای لهستان و به صورت خاص در مورد استاسیس ایدریگوییچوس به عنوان یک هنرمند خلاق در گونه های متعدد هنر های تجسمی صورت گرفته است. در این پژوهش سعی شده تا به علل منحصر به فرد بودن آثار هنرمندان پوسترساز لهستان و به ویژه استاسیس پرداخته شود.

12-1 روش تجزیه و تحلیل داده ها

خلق این آثار بر اساس دیدگاه، رویکرد و شیوه ی شخصی هنرمندان خالق آن صورت گرفته است. هنرمندان در هر دوره ای با توجه به شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمانه ی خود آثارشان را می آفرینند و تجزیه و تحلیل داده ها باید با توجه به همه ی عوامل موثر در ایجاد آثار صورت گیرد.

فصل دوم